

DÜNÜ UNUTMA GÜNÜ YAŞA

47

ESKİ

PORNO YILDIZI

ANLATTI:

"PORNO İLE MÜZİK
SEKTÖRÜ ARASINDA
FARK YOK" → s.142

SUSAN MILLER'DAN

ARALIK BURÇ
YORUMLARI → s.38

25'inci

YIL

ÖZEL SAYISI

AYŞE ARMAN
MEHMET Y. YILMAZ
İLE KONUŞTU

s.108 ←

FOTOĞRAFLARLA
25 YIL

s.58 ←

TATİLDEN
MÜZİĞE
DÖNÜM
NOKTALARI

s.68 ←

SON ANNA KARENİNA
İLE ÖZEL RÖPORTAJ

→ s.72

KEIRA KNIGHTLEY

s.161 ←

SİZ HANGİ
MEVSİMSİNİZ?

SAÇ VE TEN RENGİNE
GÖRE KIYAFET SEÇİMİ

YILLAR GEÇER, FOTOĞRAF KALIR

BİR ÜLKENİN RENKLERİNİ,
HİSSETTİKLERİNİ ANCAK ONU
KÖŞE BUCAK GEZEREK ANLARSINIZ.
AYNI BELGESEL FOTOĞRAFÇISI AYDIN
ÇETİNBOSTANOĞLU'NUN YAPTIĞI GİBİ.
ÇETİNBOSTANOĞLU, 25'İNCİ YILIMIZ İÇİN
BİZE ARŞİVİNİ AÇTI. TEMPO'NUN DOĞUMUNDAN
BUGÜNE, OBJEKTİFİNE YANSIYANLARLA ZENGİN
BİR TÜRKİYE PORTRESİ ORTAYA ÇIKTI.

MARTILAR, İNSANLAR

Bir fotoğrafçı her zaman makinesi ile olmalı. Konunun, ne zaman karşısına çıkacağı hiç belli olmaz. Tıpkı soğuk bir kış günü, Üsküdar - Eminönü vapurunda olduğu gibi. Yolcuların hemen hepsi soğuktan içeriye kaçmış. Dışarıda genç bir çift ve martıları besleyen engelli bir adam var.

AYDIN ÇETİNBOSTANOĞLU KİMDİR?

İzmirli. 1970'te, henüz 16 yaşında kadrına neleri sığdırabileceğini, sınırının neresi olabileceğini düşünmeden deklanşöre basmaya başladı. İlk sergisini, 1973'te, İzmir Atatürk Lisesi'nde okurken, resim öğretmeninin desteğiyle açtı. Aynı yıl otostopla Türkiye turu yaptı. "Binlerce film rulosu bu zenginliği görüntülemeye yetmedi" diye anlatıyor. Sonra Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni bitiriyor. Ama akıllı da kalbi de fotoğrafın izinden gidiyor. Çalışmalarının ana teması, ağırlıklı olarak insan. 42 yılını şöyle özetliyor: "31 kişisel sergi açtım; 13'ü Türkiye'de, 19 karma sergiye katıldım. Ödüller kazandım. 2010 yılında BM'nin düzenlediği 'İnsanlığın Gelişimi' konulu uluslararası fotoğraf yarışmasında, seçilen en iyi 50 fotoğraftan biri, benim çalışmamdı. Nisan 2011'de Lucie Vakfı tarafından Los Angeles'ta düzenlenen uluslararası fotoğrafçıları toplantısına tüm dünyadan davet edilen 63 fotoğrafçıdan biriydim."

YILDIZI YAKALAMAK

Efsane şarkıcı Joan Baez, 1988'de Efes Antik Tiyatro'da konser vermeye geldiğinde, yer yerinden oynuyor. Bizim için güzelliği kadar tarihsel değeri de olan bu anı, geleceğe taşımak, analog fotoğraf makinesi ve film kullanılan bir dönemde bu kareyi çekmek kolay değil. Konserin başında, basın için beş dakikalık flaşla fotoğraf çekme izni var. Ama konserin hangi dakikasında hangi pozun daha güzel olacağını kim bilebilir ki? Üstelik yapay ışık, bu tür ortamlarda atmosferi tam yansıtabilme için de doğru seçim olamaz. Elimdeki en aydınlık objektifi kullanıp, konser sırasında çektiğim bu fotoğraf, o günlerden kalan güzel bir anı.

1988 / EFES ANTİK TİYATROSU - İZMİR

FOTOĞRAFÇININ FOTOĞRAFI

Amacım Pamukkale'nin doğal güzelliğini fotoğraflamak. Dolaşırken, uzaktan bir grup yöre insanının tamamen doğal hallerinde, giysileri ve çıplak ayakları ile suların içinde hatıra fotoğrafı çektiğini için poz verdiklerini görüyorum. Teleobjektifimi takıp, onları rahatsız etmeden çektiğim bu fotoğraf, insan ve doğa birlikteliğini simgeliyor.

1997 / PAMUKKALE - DENİZLİ

DİDEM DANS EDİYOR

12 yıl süren 'Romanlar' çalışmamın başlamasına bu fotoğraf sebep oldu. Bir dostumun telefonla davet ettiği Roman düğününde, "Didem buraya!" diye tempo tutuyor insanlar. Yalınayak ve sıksa bir kız çıkıyor ortaya. Hakkını vererek ve kendinden geçerek dans ediyor. Yıllar sonra onu bir televizyon programında tanınmış bir dansçı olarak gördüğümde mutlu oluyorum. 'Romanlar' çalışmama hâlâ devam ediyorum. Biliyorum ki hiç bitmeyecek.

BULGAR RİTMİ

Dijital fotoğraf makinesi ile tanıştığım kare. Keşan Festivali'ni izlerken, yöresel giysileri içinde tatlı tebessümleri ile dans eden Bulgar ekibi dikkatimi çekiyor. Canlı renkler, güzel dans...

1999 / KUŞTEPE - İSTANBUL

2005 / KEŞAN FİSTİVALİ - EDİRNE

MÜZİSYEN

Edirneli bir dostumla sokaklarda dolaşırken, "Gel seni biriyle tanıştıracam" deyip, beni bir eve sokuyor. Bulgar kökenli Roman müzisyen, akşam gideceği köy düğünü için çalışıyor. Ortam rahatlayıp, dostluk ilerleyince, aceleyle getirmeden orta format analog makinemi çantadan çıkarıp bu fotoğrafı çekiyorum.

TÜRKMEN KIZI

Bu kare, 'Türkmenler' çalışmamdan. Geleneklerini sürdüren Türkmenler'in yaşadığı Damal'da çekiyorum. Boncuk işlemeli geleneksel üç etek giysiler ve başlarına taktıkları şapkalar, şifresini okuyabilenlere, kadının toplumdaki sosyal statüsünü gösteriyor. Damal'ı ziyaretimde ricamı kırmayan Türkmen kızı, üç eteğini giyip poz vererek, bu geleneği göstermeme yardım ediyor.

AHIRDAKI PENELOPE

'Romanlar' çalışmasından bir başka kare. Roman arabacı, köprü altındaki ahırının önünde, atına talim yaptırıyor. Benden biraz ürken atın gözlerindeki kuşku ve ahır kaplamada kullanılan eski poster, kompozisyonu tamamlıyor. Penelope Cruz'un görüldüğü poster, daha önce kim bilir hangi mekânlara asılmış, kim bilir ona kimler bakmış? Burada, ahır kaplayan bir doku sadece. Ama fotoğrafı vurucu kılan da bu.

2008 / İZMİR

BALIKLARA BALIK GÖZÜYLE BAKMAK

Karaburunlu balıkçılar, Rumlardan kalan geleneksel balık avcılığını sürdürüyor. Daha çok kıyıyı takip eden balıklar için kullanılıyor bu yöntem. Balıklar, denize serilmiş ağın üzerinden geçerken, ipler çekiliyor. Kayıkla oluşturulan ağdan havuzun içine girilip balıklar toplanıyor. Böyle bir anda, dar alanda tüm ortamı gösterebilmek için balık gözü objektif kullanmaktan başka seçeneğim yok. Dalyancıların bekleme yeri, doğa ve eylemin tümü görüntüye giriyor.

2008 / KARABURUN - İZMİR

GELİN YÜZÜ

Makasla kesilmiş gelin teli parçaları, biraz bal ve bir süpürge çöpü. Malzemeler çok basit. Ama gerisi sabır ve yetenek istiyor. Bu yöntemle gelin yüzü süsleme işi, Karaburun köylerinde nadiren de olsa devam ediyor. Zehra Hanım, bu geleneği sabırla sürdürürken, gelini kına gecesine hazırlıyor. Gelinin küçük kardeşi de hayranlıkla ablasını izliyor.

2009 / KARABURUN - İZMİR

YIKINTIDA SOHBET

Tarihsel bir çalışma için ata topraklarını ziyaret eden Yunanlı Andreas ile yarı yıkık evine restorasyon yaptırmak için uğraşan Zuhall'in sohbet anı. Andreas'ın ailesi, 1922'de binlerce yıldır yaşadıkları toprakları terk edip Yunanistan'a göç etmiş. Andreas da atalarının geçmiş yaşamlarını araştırmak için Karaburun'a gelmiş. Ben de ona eşlik ettim, bir zamanlar yaşadıkları toprakların bugünü nü fotoğrafladım. Bu kare de o çalışma sırasında çekildi. Fotoğraflar, Eylül 2010'da Yunanistan'da basıldı. Andreas, özellikle bu fotoğrafı çok beğendi ve bir dergide yer alması gerektiğini söyledi. Burada, bu isteği de yerine geliyor.

2009 / KARABURUN - İZMİR

TÜRKAN SAYLAN İÇİN

Türkan Saylan'a son görevlerini yerine getirmek için bir araya gelmiş binlerce insan. Onu ve kalabalığın tümünü tepeden gösteren bir fotoğraf çekmek istiyordum. Bu amaçla makinemi, monopodun ucuna bağlayıp uzaktan kumanda kablosu ile göz kararı birkaç kare çekiyordum.

2009 / İSTANBUL

NERGİS ÇİÇEĞİ HASADI

Karaburun insanının önemli ekonomik uğraşlarından biri bu; nergis çiçeği hasadı. Soğuk kış günlerinde toplanan çiçekler, demet yapıp önce İzmir'e toptancıya, oradan da bütün Türkiye'ye dağılıyor. Soğuk, ama güneşli bir gün, polarize filtre ile dramatize edilen güzel bir gökyüzü ve önünde bir an önce işini bitirmek isteyen çiftçi.

2009 / KARABURUN - İZMİR

EVA VE ARMENAK USTA

Eva, Hollanda'da Maastricht Üniversitesi Sanat ve Kültür Bölümü öğrencisi. 2010 yaz döneminde stajyerim oluyor; bu fotoğrafın çıktığı 'Kapalıçarşı Ustaları'nın da aralarında olduğu bazı projelerimde birlikte çalışıyoruz. Bizimle proje için mekânını paylaşan Armenak Usta, hatıra fotoğrafı çektiirmek istiyor. Hazırlık sırasındaki göz temaslari kaçırılmayacak bir an. 2011'de uluslararası bir fotoğrafçılar toplantısında, Amerikalı bir yayıncının yorumu şöyle oluyor: "Zamanı sorgulayan bir fotoğraf."

2010 / İSTANBUL

ZEYREK'TE YAŞAM

Fotoğraf atölyesindeki uygulamalı çalışmalardan birini, Zeyrek sokaklarına taşıyoruz. Bu çalışmada ahşap dokulu binaların fotoğraflarına ağırlık veriyoruz. Bir kursiyer arkadaşım nasıl bir bakış açısıyla çalışmamız gerektiğini uygulamalı gösterirken, binanın sakini olan kadın, bizi izlemek için cumbadan aşağıya doğru bakıyor. Ve iplerle gerilen yeşil çatı naylonlarının, zamana direnen ahşap bina dokusunun arasında kaçırılmaması gereken bir portre oluyor.

2012 / ZEYREK

